

Kiviõli I Keskkool

Referaadi koostamise juhend

Vormistamise nõuded:

Kõik vormistamisega seotud nõuded ja juhised leiad www.k1k.ee – dokumendid – juhendid ja korrad – kirjalike tööde vormistamise juhend.

Mis on referaat?

- Referaat on kellegi teise seisukohtade esitamine, sisukokkuvõte või ülevaade mingist teemast. Referaadis tuleb oma sõnadega välja tuua kõige olulisem ehk refereerida loetut.
- Referaadis on oluline info kogumine, selle üldistamine, ka korrektne kirjalik väljendusoskus ja õige vormistamine.
- Referaadi koostamisel kasutatakse raamatuid, artikleid ajalehtedest ja ajakirjadest või interneti lehekülgi.
- Refereerimiseks peab materjali sisust aru saama. Ei saa refereerida seda, millest pole aru saadud.
- Referaat ei tähenda teksti otsest kopeerimist internetist või raamatu ümberkirjutamist.
- Refereerimise puhul peab jälgima, et oma väited oleksid allika väidetest selgelt eristatud. Korrektne ei ole refereering, milles enamiku lausest hõlmab sõnasõnalt (või üksikut väheolulist sõna, nt rõhumäärsõna, väljajätvalt) ümber kirjutatud alustekst.
- Referaat ei tohi olla plagiaat.

<http://www.vhk.ee/gymnaasium/KUIDAS%20VALTIDA%20PLAGIAATI-Priit%20Kruus.pdf>

- Refereerimise tunnuseks on kaudsus. Refereerimisel tuleks lisada saateväljend ja mina-, sina- või meie-, teie-vorm asendada tema-/nende-vormiga või umbisikulise tegumoega ning seejärel püüda allika mõte oma sõnadega ümber sõnastada.

Nt: [Kalevi Kull] Näeme seda [mitmekesisuse suurenemist] nii evolutsioonis järjest uute liikide tekkimisena kui ka mingi paiga ökosüsteemi suksessioonis koosluste liigilise rikastumisena → Kalevi Kull leiab, et seda nähakse kui uute

*liikide tekkimist ja ökosüsteemi liigilist rikastumist / Tema seisukoha järgi
nähakse seda...*

- Refereerimise kohta leiab infot nt M. Erelt, T. Erelt, K. Ross „Eesti keele käsiraamat“ (ptk „Kõrvallause referaadina“
<http://www.eki.ee/books/ekk09/index.php?id=479&p=5&p1=3> (26.09.2017)).

Kirjutamisel peetakse silmas järgmisi nõudeid:

- korrektne ja loogiline kirjakeele kasutus;
- üldtunnustatud terminoloogia ja lühendite kasutamine;
- paljusõnalisuse, sõnakorduste ja võõrsõnadega liialdamise vältimine;
- slängi ja üliemotsionaalsete väljendite vältimine.

Referaadi kirjutamine:

Töö autor:

- 1) valib jõukohase ja huvitava teema või hakkab tegelema õpetaja poolt antud teemaga;
- 2) otsib teemakohast kirjandust/allikaid;
- 3) töötab iseseisvalt läbi leitud materjali;
- 4) vastutab töös esitatud andmete õigsuse eest;
- 5) vormistab töö nõuetekohaselt ja keeleliselt korrektselt;

Referaadi osad:

- tiitelleht
- sisukord
- sissejuhatus
- töö põhiosa (peatükid ja nende alajaotused)
- kokkuvõte
- lühendid (vajadusel; üldkasutatavaid lühendeid siia ei panda)
- kasutatud kirjandus/allikmaterjalid
- lisad (kui need on töö puhul vajalikud).

Tiitelleht - Vaata vormistust www.k1k.ee – dokumendid – juhendid ja korrad – kirjalike tööde vormistamise juhend.

Sisukord – Vaata vormistamist www.k1k.ee – dokumendid – juhendid ja korrad – kirjalike tööde vormistamise juhend. NB! Enne referaadi esitamist tuleb sisukorda värskendada.

Sissejuhatus on lühema referaadi korral lõik töö alguses ja pikema puhul eraldi lehel. Sissejuhatuses saab lugeja teada, millest referaat on kirjutatud ning miks seda on tehtud. Sissejuhatuses tuuakse välja eesmärgid, mida töö kirjutaja soovib referaadi kirjutamisega saavutada.

- Miks on see teema oluline?
- Mis on töö eesmärk?
- Kuidas on töö üles ehitatud? Millistest peatükkidest referaat koosneb?
- Mis allikaid on kasutatud kirjutamiseks?

Referaadi põhiosa jaotatakse teemakohasteks peatükkideks. Mahukama teemakäsitluse puhul võivad peatükid omakorda olla jagatud alapeatükkideks. (Alapeatükkide vormistamise leiad [www.k1k](http://www.k1k.ee) - – dokumendid – juhendid ja korrad – kirjalike tööde vormistamise juhend.

Kokkuvõte on mahult võrdne sissejuhatuses. Kokkuvõttes kirjutatakse, mida referaadi autor tööd tehes ise uut teada sai ja milline on tema arvamus sellest. Kokkuvõttes ei refereerita enam töös viidatud autoreid ega tooda sisse ka uusi mõtteid refereeritavatel.

Kasutatud kirjandus/allikamaterjalid on viimasel lehel ja seal on tähestikulises järjekorras ära toodud autorid, kelle materjale oled kasutanud. Kõikidele lõpus ära toodud autoritele peab olema referaadis viidatud. Kõik tekstis viidatud allikad peavad olema ära toodud allikate loetelus.

Viitamisest teksti sees ja referaadi lõpus on kirjutatud siin:

[http://www.cs.tlu.ee/instituut/nouded/bibliograafiliste kirjete koostamine.pdf](http://www.cs.tlu.ee/instituut/nouded/bibliograafiliste_kirjete_koostamine.pdf)

Referaadi pikkus:

Referaadi pikkuse määrab õpetaja.

NB! Referaadi pikkuseks loetakse referaadi sisu. Sinna ei kuulu tiitelleht, sisukord, lühendid, kasutatud kirjandus jm lisad.

Soovitused referaadi digitaalseks esitamiseks:

Kogutud materjalid, valitud teema, tegevuse lõppedes ka valmisolev referaat on mugav paigutada oma Google Docs keskkonda. Sealt saad seda jagada oma õpetajale ja klassikaaslastele.

<https://www.youtube.com/watch?v=OxtdvPvcCPA&feature=youtu.be> – Google Docs loomine.

<https://www.youtube.com/watch?v=Muj7WKY8qXk&feature=youtu.be> – teksti sisestamine ja jagamine.

Õpetaja võib pakkuda referaadi digitaalseks esitamiseks veel teisi lahendusi, näiteks referaadi lisamine Stuudiumi keskkonda, edastamise e-kirja teel, Moodle keskkonnas jne.

Videojuhendid referaadi koostamiseks:

Referaadi koostamine Google Docs tekstitöötlusprogrammiga

<https://goo.gl/wCoJVv> - Google Docs sisselogimine, dokumendi loomine, nime andmine

<https://goo.gl/TVdBuP> - referaadi koostamine ja teksti sisestamine, dokumendi jagamine

<https://goo.gl/mCH6hY> - referaadi jaoks materjali otsimine, materjali kopeerimine

<https://goo.gl/74t2ND> - referaadi jaoks materjali otsimine – ESTER e-kataloog

<https://goo.gl/9XFC6a> - referaadi sisu koostamine – tsiteerimine, parafraaseerimine, refereerimine

<https://goo.gl/RHtthk> - referaadi sisu koostamine – peatükkide kirjutamine

<https://goo.gl/3UtdmK> - piltide lisamine

<https://goo.gl/3hwvym> - uue lehe lisamine, tiitellehe loomine, lehekülgede nummerdamine, sisukorra loomine

<https://goo.gl/4iJXi7> - teksti vormindamine, veerised, kirjastiil, kirjastiili suurus, reavahe, lõiguvahe, rööpjoendus, tühja rea lisamine, sõnade kontroll sõnastikuga

Referaadi koostamine ja vormindamine MS Word tekstitöötlusprogrammiga

<https://goo.gl/V6q9fZ> - dokumendi seadistamine, pealkirjade laadi seadistamine, päis, tiitelleht

<https://goo.gl/uPkRgg> - sisukorra loomine

<https://goo.gl/5YhkLy> - piltide sisestamine

<https://goo.gl/sWmexh> - päis ja jalus, lehekülgede nummerdamine

<https://goo.gl/mCH6hY> - referaadi jaoks materjali otsimine, materjali kopeerimine

<https://goo.gl/74t2ND> - referaadi jaoks materjali otsimine – ESTER e-kataloog

<https://goo.gl/9XFC6a> - referaadi sisu koostamine – tsiteerimine, parafraseerimine, refereerimine

<https://goo.gl/RHtthk> - referaadi sisu koostamine – peatükkide kirjutamine

(Juhendmaterjalide autorid on Ingrid Maadvere ja Janno Kriiska).

Kasutatud kirjandus:

E-koolikott. 29.11.2017. *Riigieksami materjalid*. Loetud aadressil <https://e-koolikott.ee/portfolio?id=10848>

Gustav Adolfi Gümnaasium. *Referaadi koostamise juhend*. Loetud aadressil <http://www.gag.ee/oppematerjalid>

Kriiska, J. (2011). *Arvuti töövahendina - MS Word (vormistusnõuded)*. Loetud aadressil <https://goo.gl/V6q9fZ>

Kriiska, J. (2011). *Arvuti töövahendina – MS Word (sisukorra loomine)*. Loetud aadressil <https://goo.gl/uPkRgg>

Kriiska, J. (2011). *Arvuti töövahendina – MS Word (pildid)*. Loetud aadressil <https://goo.gl/5YhkLy>

Kriiska, J. (2011). *Arvuti töövahendina – MS Word (päis ja jalus)*. Loetud aadressil <https://goo.gl/sWmexh>

Maadvere, I. (2013, 18. november). *Referaat 1: GoogleDocs loomine* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=OxtdvPvcCPA&feature=youtu.be>

Maadvere, I. (2013, 18. november). *Referaat 2: teksti sisestamine, jagamine* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=Muj7WKY8qXk&feature=youtu.be>

Maadvere, I. (2013, 18. november). *Referaat 3: internetiotsing* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <https://www.youtube.com/watch?v=i-feHvAa1wE&feature=youtu.be>

Maadvere, I. (2013, 18. november). *Referaat 4: e-kataloog ESTER* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <http://youtu.be/T0b7HL0mlJA>.

Maadvere, I. (2013, 18. november). *Referaat 5: tsiteerimine, parafraseerimine, refereerimine* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <http://youtu.be/beASr4pKsXk>

Maadvere, I. (2013, 19. november). *Referaat 6: peatükkide kirjutamine* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <http://youtu.be/Soai4vOz4DE>

Maadvere, I. (2013, 03. detsember). *Referaat 6.1* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil http://youtu.be/OejBV9_SGsw

Maadvere, I. (2013, 19. november). *Referaat 7: piltide lisamine* [ajaveebipostitus]. Vaadatud aadressil <http://youtu.be/ftQ3te4Wsuk>

Tuuling, L. (2010). *Referaadi koostamise juhend*. Loetud aadressil <https://www.tlu.ee/UserFiles/Rakvere%20Kolledž/Juhendmaterjalid/referaat.doc>